

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 6C/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522200288
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Halková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7522200288.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie, sudkyňou JUDr. Evou Halkovou, v spore žalobcov: 1. R. C., W. XX.X.XXXX, V. XX/XX, Č., 2. E. H., W. X.XX.XXXX, V. XX/XX, Č., zastúpení: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 44250029, Námestie svätého Egídia 40/93, Poprad, proti žalovanej: Wüstenrot poisťovňa, a.s., IČO: 31383408, Karadžičova 17, Bratislava, zastúpená: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, IČO: 36853186, Štefánikova 8, Bratislava, o zaplatenie 50.000,00 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 1 sumu vo výške 11.250,00 €, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni 2 sumu vo výške 11.250,00 €, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

IV. Žalobcom priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali voči žalovanej zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške po 25.000,00 € každý spolu s úrokom z omeškania odo dňa podania žaloby do zaplatenia a náhrady trov konania, titulom usmrtenia ich matky, T. C. pri dopravnej nehode, ktorú zavinil vodič M. L..

2. Nárok voči žalovanej založili ustanoveniami zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), európskou právnou úpravou poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ustanoveniami zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „ZoPZP“), ako aj judikatúrou Európskeho súdneho dvora (rozsudok z 24.10.2013 vo veci C-22/12 - Haasová). Vodič M. L. mal v čase nehody osobné motorové vozidlo povinne zmluvne poistené u žalovanej. Vodič sa v trestnom konaní priznal, bol právoplatne odsúdený za prečin usmrtenia.

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila tak, že ju žiadala zamietnuť. Namietala, že uplatnený nárok je mimo zákonného rámca nárokov hradených z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Namietala aj výšku nemajetkovej ujmy, ktorú považovala za neprimerane vysokú a nepreukázanú. Poukázala na skutočnosť, že podľa vykonaného znaleckého dokazovania bola technickou príčinou vzniku dopravnej nehody aj nesprávna technika

pohybu chodkyne. Žalovaná uviedla, že hoci vodič uzatvoril v trestnom konaní dohodu o vine a treste a teda došlo k jeho priznaniu sa ku spáchanému trestnému činu, nemožno opomenúť mieru spoluzavinenia alebo jej T. C. na dopravnej nehode.

4. V replike žalobcovia zotrvali na žalobe. Poukázali na ustálenú rozhodovaciu prax vnútroštátnych súdov, ako aj na judikatúru Európskeho súdneho dvora. Je ustálené, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obeť dopravných nehôd. Pasívne vecne legitimovaná v takýchto sporoch je poisťovňa. Zotrvali na žalovanej sume vzhľadom na osobné vzťahy žalobcov s ich matkou a poukázali na jednorazové odškodnenie pozostalých pri smrteľnom pracovnom úraze poručiteľa podľa zákona o sociálnom poistení, ako na podobný inštitút náhrady nemajetkovej ujmy pre pozostalých. Uviedli, že na základe informácií z internetovej stránky Sociálnej poisťovne predstavuje od 1.1.2022 maximálna výška sumy jednorazového odškodnenia manžela/manželky 59.651,70 € eura a nezaopatrených detí 59.651,70 €. Toto jednorazové odškodnenie je nezávislá dávka pre pozostalých, ktorá vyjadruje len stratu blízkej osoby. Podľa informácií žalobcov nebolo spoluzavinenie zosnulej v priebehu trestného konania dokázané.

5. V duplike žalovaná plne zotrvala na svojich písomných vyjadreniach. Nesúhlasila s argumentáciou žalobcov, ktorí výšku primeranej náhrady nemajetkovej ujmy spájajú s podmienkami nároku na jednorazové odškodnenie v zmysle zákona o sociálnom poistení.

6. Súd vykonal dokazovanie všetkými stranami navrhnutými dôkazmi: úmrtný list, rodné listy žalobcov, listy žalobcov, listy kolegov, kamarátky, netere o T. C., uplatnenie nároku poškodených z 30.6.2021 a odpoveď z 6.7.2021, listy žalovaného z 8.7.2021 a 11.10.2021, výsluchy žalobcov, písomný výsluch svedka M. L., znalecký posudok, spisový materiál tunajšieho súdu 3T/44/2021 vrátane rozsudku z 1.12.2021 a znaleckého posudku 20/2021 znalca Ing. N. K.. Z vykonaného dokazovania bol zistený nasledovný, medzi stranami nesporný, avšak právne rôzne interpretovaný, skutkový stav:

7. Dňa 7.2.2021 okolo 19:15 došlo v Č. k dopravnej nehode. Vodič pred priechodom pre chodcov viedol osobné motorové vozidlo rýchlosťou 98 km/h a narazil do chodkyne T. C., ktorá prechádzala cez cestu. Utrpela drvivé, so životom nezlučiteľné poranenia viacerých pre život dôležitých orgánov tela/polytraumu. Je nesporné, že vodič značne prekročil najvyššiu povolenú rýchlosť v obci. Z dokazovania v trestnom konaní vyplynulo, že chodkyňa vystúpila z autobusu, ktorý zastal v druhom jazdnom pruhu a asi 20 m pred prechodom pre chodcov prechádzala cez cestu. Medzi jazdnými pruhmi je v mieste nehody vyšrafovaná časť, ktorá nadväzuje na ostrovček medzi jazdnými pruhmi, v strede ktorého je priechod pre chodcov. Podľa znaleckého posudku sa chodkyňa na tomto ostrovčeku, resp. jeho pokračovaní, vo vyšrafovannej, bezpečnej časti cesty nezastavila a neskontrolovala, či je jazdný pruh, ktorý sa chystá prejsť voľný - či sa neblíži auto.

8. Vodič v trestnom konaní vypovedal, že ešte v obci radil rýchlosti, preradil až do štvorky. Registroval, že autobus stojí na zastávke a tak sa sústredil na priechod pre chodcov. Autobus stál ešte pred priechodom na chodcov, v opačnom smere, v akom išiel on. V čase nehody bola tma, hoci cesta bola osvetlená. Bolo daždivo, vodič mal zapnuté stierače. Podľa znaleckého posudku, ak by vodič išiel max. rýchlosťou 69 km/h, čo je stále takmer o 20 km/h viac, ako je najvyššia dovolená rýchlosť v obci, nehode by včasným reagovaním na chodkyňu zabránil. Jeho technika jazdy nebola správna, v úseku s najvyššou dovolenou rýchlosťou 50 km/h sa pohyboval takmer dvojnásobnou rýchlosťou, čoho dôsledkom bola oneskorená reakcia na pohyb chodkyne. Nesprávne prvky v technike jeho jazdy mu znemožnili zabrániť dopravnej nehode. Vodič uviedol, že chodkyňu do poslednej chvíle nevidel, až v okamihu zrážky. Sústredil sa na priechod pre chodcov, kde sa nik nenachádzal a preto ho náraz prekvapil. Podľa znaleckého posudku mala aj chodkyňa možnosť nehode zabrániť, a to správnou technikou pohybu. Mala cez vozovku prejsť cez priechod pre chodcov, ktorý bol v jej tesnej blízkosti, príp. sa v strede vozovky, na vyšrafovannej časti zastaviť a skontrolovať, či sa smerom k nej neblíži auto.

9. Vzťah žalobcov k matke bol veľmi hlboký. Napriek tomu, že žalobcovia sú už plnoletí a ekonomicky činní, žili s matkou a s jej vnučkou (dcérou žalobkyne 2) v jednej domácnosti. Matka bola ich dôverníčka, ekonomicky ich podporovala, žalobkyňa 2 pomáhala s výchovou jej maloletej dcéry a bola jej oporou pri rozvoze. Matka bola ich jediným rodičom, mala 56 rokov, pracovala ako zdravotná sestra. Okrem platu poberala vdovský a invalidný dôchodok. Hradila všetky náklady na chod domácnosti, aj spotrebný úver

na rekonštrukciu domu. Žalobcovia uhrádzali len náklady na stravu a internet. Žalobcovia vypovedali, že splácajú po matke úver vo výške 11.000,00 €. Ich mesačné príjmy zo zamestnania sú vo výške cca 800 € (žalobca 1) a 500 € (žalobkyňa 2).

10. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

11. Podľa § 13 ods. 1 - 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

12. Podľa § 16 OZ, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

13. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

14. Podľa § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

15. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

16. Podľa § 427 ods. 1 OZ, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

17. Podľa § 428 OZ, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

18. Podľa § 4 ods. 1, 2 ZoPZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu: a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

19. Podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona o PZP, ak poistná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí z poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, h) ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou.

20. Podľa § 15 ods. 1 ZoPZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

21. Súd je, v súlade s ustanovením § 193 tretia veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „CSP“), v civilnom sporovom konaní viazaný tým, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. V danej veci pritom ani nebolo sporným, že vodič M. L.Ý. spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zahynula matka žalovaných, T. C..

22. Námietku žalovanej ohľadom jej (poisťovne) pasívnej legitímácie poisťovne v spore, považuje súd, s poukazom na argumentáciu žalobcov ohľadom tejto otázky a ustálenú rozhodovaciu prax, za nedôvodnú, pretože:

23. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 31.7.2017, sp. zn. 6MCdo/1/2016, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2018 pod č. R 61/2018: Škodou pre účely ZoPZP, je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody, spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. V uvedenom rozhodnutí súd vysvetlil, že pri výklade pojmu škoda, pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc EÚ, ktoré boli nahradené toho času platnou Smernicou Európskeho parlamentu a rady 2009/103/ES zo 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie, ujmy, alebo škody, či používa pojmy akákoľvek ujma, alebo škoda, alebo akákoľvek škoda, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu, ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú.

24. K rovnakému záveru na základe právneho názoru došiel Najvyšší súd SR aj v ďalších rozhodnutiach, napríklad sp. zn. 2Cdo/33/2017, sp. zn. 6Cdo/143/2017, sp. zn. 8Cdo/177/2018, ako aj Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach, napríklad sp. zn. I. ÚS 474/2016, sp. zn. III. ÚS 646/2015, sp. zn. III. ÚS 666/2016.

25. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR prijalo na svojom zasadnutí dňa 22. júna 2022 právnu vetu, podľa ktorej právo na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života (§ 13 ods. 2 OZ) vzniknutej usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode motorovým vozidlom je nárokom hradeným z povinného zmluvného poistenia podľa ZoPZP.

26. Súd považuje vyššie uvedené rozhodnutia (ako aj množstvo rozhodnutí okresných a krajských súdov) za rozhodnutia, ktoré predstavujú ustálenú prax v riešení otázky pasívnej legitimácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody, spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Žalovaná je preto v spore pasívne legitimovaná z dôvodu, že náhrada nemajetkovej ujmy je predmetom poistného krytia v zmysle ZoPZP.

27. Vykonaným dokazovaním súd došiel k záveru, že žalobcovia podali žalobu dôvodne, čo do základu. Smrť rodinného príslušníka pri dopravnej nehode je neoprávneným zásahom do práva fyzických osôb na súkromný a rodinný život. Násilné pretrhnutie väzieb členov rodinného vzťahu stratou blízkej osoby je konaním, ktoré nesie znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

28. V trestnom konaní bol vodič M. L. uznaný za vinného z prečinu usmrtenia matky žalobcov pri dopravnej nehode. Vozidlo, ktoré vodič viedol, bolo v čase nehody poistené podľa ZoPZP u žalovanej. Smrteľnou dopravnou nehodou, ktorú zaviniel vodič porušením zákonných povinností pri riadení motorového vozidla, zomrela matka žalobcov. Jej smrť zasiahla žalobcov nepripravených, išlo o náhle, nepredvídateľné, tragické úmrtie. Žalobcovia prežívali vnútorne bolestivý smútok, s ktorým sa ťažko vyrovnávajú. Navždy stratili možnosť byť s matkou, prežívať spoločné chvíle. Konaním vodiča M. L. došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov na ochranu osobnosti. Bol to zásah do ich práva na rodinný život, na rozvíjanie ďalších rodinných väzieb, do ich práva na súkromie. Bol to zásah do práv žalobcov, ktorým poskytuje § 11 OZ ochranu, keďže chráni právo na súkromie a rodinný život. Bola im bola spôsobená značná, hlboká a nereparovateľná citová ujma.

29. Strata matky, jediného žijúceho rodiča, bola pre žalobcov nečakanou a neodvrátiteľnou ujmov. Je nepochybné, že vodič M. L. svojim konaním zasiahol neoprávnené do osobnostných práv žalobcov takým spôsobom a s takými následkami, pri ktorých je nepostačujúce zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 10 OZ. Za primerané zadosťučinenie v tomto prípade považuje súd náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ.

30. Na to, aby žalobcovia boli úspešní pri uplatňovaní nároku na ochranu ich osobnosti podľa § 13 OZ v prípade neoprávneného (protiprávneho) zásahu do ich osobnostných práv zavinením dopravnej nehody, pri ktorej zahynula ich matka, nie je zásadne nutné, aby konanie samej dotknutej osoby (nebohej matky žalobcov) muselo byť po právnej stránke bezzávadné. V súlade s § 13 ods. 1 OZ na to, aby

oprávnená osoba mala právo domáhať sa ochrany osobnosti, sa vyžaduje a zároveň stačí, aby išlo o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť, bez ohľadu na zavinenie. Správanie samej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu - alebo jej, sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ).

31. Pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zákon súdom neustanovuje žiadne medze, súd ju určuje voľnou úvahou, podľa závažnosti ujmy, podľa okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Týmito okolnosťami sú nielen okolnosti na strane samotného škodcu, ale súčasne sú to aj okolnosti na strane dotknutej osoby - matky žalobcov. Žalobcovia, ako aj žalovaná, poukázali vo svojich písomných vyjadreniach na konkrétne výšky náhrady nemajetkovej ujmy v niektorých rozhodnutiach (s rozdielnymi skutkovými okolnosťami) všeobecných súdov. Nielen z týchto, ale ani z ostatných súdnych rozhodnutí nemožno vyvodit' objektívnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy.

32. Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy zohľadnil aj niektoré rozhodnutia všeobecných súdov SR v porovnateľných prípadoch. Okresný súd Prievidza (sp. zn. 17C/19/2017) priznal plnoletej dcére sumu 15.000,00 € za smrť matky, žili spolu v jednej domácnosti. Okresný súd Prešov (sp. zn. 9C/20/2018) pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy plnoletej dcére za smrť otca vychádzal z priemernej náhrady 20.000,00 €. Okresný súd Lučenec (sp. zn. 13C/35/2021) priznal plnoletej dcére, žijúcej nezávisle od nebohého otca sumu 9.000,00 €, jej dcére - vnučke nebohého 9.000,00 € a jej matke - manželke nebohého 14.000,00 €. Vzal do úvahy aj náhrady priznávané zákonom č. 437/2004 z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, zákonom č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi a zákonom o sociálnom poistení. Zohľadnil intenzitu, rozsah zásahu, vzájomné vzťahy medzi žalobcami a ich matkou, prihliadol na ich vek, otázku hmotnej závislosti žalobcov na matke a neposkytnutie inej satisfakcie okrem prejavenej ľútosti vodiča.

33. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je peňažná náhrada „za život“. Nemôže slúžiť ako úplná náhrada za stratu blízkej osoby, ani ako nástroj pomsty. Je to prostriedok na zmiernenie následkov, ktoré nastali v dôsledku zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby - žalobcov. Akákoľvek výška peňažnej náhrady nemôže byť dostačujúcim prostriedkom ochrany osobnosti v takomto prípade. Suma, ktorú si žalobcovia uplatnili - 25.000,00 € pre každého, je podľa súdu vzhľadom na zohľadnené okolnosti neprimerane vysoká.

34. Vzťah žalobcov a ich matky bol veľmi hlboký, pozitívny. Napriek tomu, že žalobcovia boli už plnoletí (22 a 32 rokov) a ekonomicky činní, žili s matkou v jednej domácnosti. Matka bola ich dôvernica, podporovala ich aj ekonomicky, žalobkyňa 1 pomáhala s výchovou jej maloletej dcéry. Žalobca 1 k nej mal najbližší rodinný vzťah, žalobkyňa 2 (po dcére) druhý najbližší. Matka bola ich jediným rodičom, mala 56 rokov, pracovala ako zdravotná sestra. Okrem platu poberala vdovský a invalidný dôchodok. Jej príjmy vo veľkej miere prispievali k životnému štandardu žalobcov. Hradila všetky náklady na chod domácnosti, aj spotrebný úver na rekonštrukciu domu. Jej smrťou stratili žalobcovia najbližšieho rodinného príbuzného. Pre oboch bola oporou, prežívali spolu každodenné situácie. Žalobkyňa 2 prišla o starú mamu svojej dcéry, ktorá jej pomáhala s výchovou a strážením. Žalobcovia boli na svoju matku naviazanú viac, ako v ostatných bežných prípadoch. Vzhľadom na vek žalobcov a ich matky bolo možné očakávať spolužitie v trvaní ešte viac ako 15 rokov.

35. Vzhľadom na zohľadnenie vyššie uvedeného (odseku 31 - 34), považoval súd za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy pre žalobcov základnú sumu 15.000,00 € pre každého. Súd musel vziať do úvahy aj okolnosti, za ktorých k dopravnej nehode došlo. Ako vyplynulo zo znaleckého dokazovania v trestnom konaní, technickou príčinou dopravnej nehody bola súčinnosť nesprávnej techniky jazdy vodiča a nesprávna technika pohybu chodkyne. Matka žalobcov mala možnosť nehode zabrániť správnou technikou pohybu. Mohla cez vozovku prejsť cez priechod pre chodcov, ktorý bol v jej blízkosti, príp. sa v strede vozovky, na vyšrafovej časti zastaviť a skontrolovať, či sa smerom k nej neblíži auto. Ak by to spravila, mohlo jej byť vzhľadom na rýchlosť auta zrejme, že auto nestihne zastaviť pred koridorom jej pohybu. Porušila tak pravidlá cestnej premávky, pred vstupom na vozovku sa nepresvedčila, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Vzhľadom na spoluzavinenie alebo jej súd túto sumu 15.000,00 € znížil o 30 %, na sumu 10.500,00 €. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

36. Súd sa nestotožnil s názorom žalovanej, že spoluzavinenie nebohej predstavovalo 50 %, to znamená, že mala rovnaký podiel na nehode, ako vodič. Nebohá bola chodkyňa, svojou chôdzou ohrozovala len seba. Vodič viedol auto po hlavnej ceste obce rýchlosťou takmer 100 km/h, čo predstavuje dvojnásobok povolenej rýchlosti. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že vodič v obci namiesto spomalenia na 50 km/h rýchlosť auta ďalej zvyšoval, preradľoval do vyšších rýchlostí. Zároveň sa plne nevenoval vedeniu vozidla a dostatočne nesledoval situáciu v cestnej premávke, z čoho vyplynula jeho oneskorená reakcia na vývoj dopravnej situácie z technického hľadiska. Napriek tomu, že videl autobus na zastávke, rýchlosť stále nespomalil. Vodič cestu, po ktorej auto viedol, dobre poznal. Nehoda sa stala v obci jeho trvalého pobytu. Podľa súdu bolo odôvodnené z jeho strany predpokladať, že z autobusu budú vystupovať ľudia, ktorí budú prechádzať aj na druhú strany cesty. Mal zvýšiť ostražitosť. Nespomalil ani napriek tomu, že vedel, že sa blíži k priechodu pre chodcov.

37. Žalobcovia si uplatnili úroky z omeškania v čase od podanej žaloby. Súd tento nárok považuje za nedôvodný, keďže povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vznikne až na základe rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia.

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bol aspoň sčasti priznaný uplatnený nárok, pretože ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania založeného na úvahe súdu alebo znaleckej činnosti.

41. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné je rozhodnutie, že do práva žalobcov bolo zasiahnuté. Výška ujmy je potom nadväzujúca. Súd považuje v konaní žalobcov za úspešných, pretože mali plný úspech čo do základu uplatneného nároku a výška plnenia závisela od úvahy súdu, preto im súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej, avšak iba z prisúdenej sumy.

42. O výške trov konania sa rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie v dvoch písomných vyhotoveniach, resp. autorizovaným elektronickým podaním (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (t.j. zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).